

Sammendrag:

Utenlandske skiturister i Norge 2007

Danmark og Sverige er de største utenlandsmarkedene

Om lag 45 prosent av alle overnattingsgjester som kom til Norge på ferie vinteren (januar-april) 2007, oppga at de var på skiferie. Dette tilsvarer om lag 330 000 skiturister som tilbrakte i alt 2,16 millioner gjestedøgn i Norge. Av disse har et utvalg på 1 532 skiturister som hadde minst en overnatting i Norge, besvart spørreskjemaet i undersøkelsen. Halvparten av skituristene er hjemmehørende i Danmark, mens en fjerdedel av de besøkende er bosatt i Sverige. Tyskere, briter og nederlendere utgjør til sammen om lag en sjettedel.

De aller fleste skituristene benytter bil på reisen til/ fra Norge, men det er store variasjoner mellom nasjonalitetene: Svensker, dansker og tyskere bruker så å si utelukkende bil (med eller uten ferge), mens de aller fleste britiske skiturister reiser med fly. Også nederlandske besøkende bruker i stor grad fly.

Fire av fem overnattinger skjer i kommersielle enheter, hovedsakelig i leid hytte (snaut 60 prosent), mens en av fire overnatter på hotell. Danskene bruker i stor grad leid hytte, mens særlig briter overnatter på hotell.

Den gjennomsnittlige oppholdstiden i Norge er 6,5 netter. Dette er også gjennomsnittlig oppholdstid i det store danske segmentet. Svensker har noe kortere oppholdstid, mens nederlendere, briter og særlig tyskere har lengre oppholdstid.

Halvparten av alle bestillinger/ kjøp av overnattinger skjer som del av en pakke (blant dem som har minst én kommersiell overnatting), og det er i første rekke britiske, danske og nederlandske skiturister som kjøper overnatting som en del av en reisepakke. Blant dem som ikke har krysset grensen i eget kjøretøy på veg på reisen til og fra skistedet, foretas bestilling/ kjøp av transporttjeneste som del av en pakke i rundt halvparten av tilfellene, og dette gjelder i første rekke dansker (i all hovedsak fergereisende) og briter (flyreisende). Også når det gjelder kjøp av heiskort som del av pakke, er dansker og briter de nasjonalitetene som i størst utstrekning gjør bruk av dette – selv om det for alle nasjonaliteter er lite vanlig å inkludere denne aktiviteten i pakkekjøpet.

Briter, tyskere og nederlendere bruker mest penger per gjestedøgn

Gjennomsnittlig forbruk per gjestedøgn og for hele oppholdet under ett er hhv ca kr 750 og vel kr 4 500, hvorav respektive ca kr 400 og ca kr 2500 er forhåndsbetalte utgifter. Svenske skiturister har det laveste gjestdøgnforbruket med vel kr 500, danskene bruker snaut kr 800, mens briter, tyskere og nederlendere forbruker totalt sett kr 1000 eller mer per gjestedøgn. De totale forbruksutgiftene er lavest blant svenske skiturister (snaut kr 2800), mens danske

skiturister bruker ca kr 4600 og tyskere bruker snaut kr 6500. Briter og nederlendere bruker i alt henholdsvis kr 8000 og kr 8200. Tyskerne har en relativt liten andel pakkereiser, og de har lang oppholdstid i landet; det gir et samlet høyt forbruk underveis på reisen i Norge.

Dansker og svensker er mest interessert i alpin skisport, mens briter, nederlendere og tyskere i størst grad foretrekker å gå skiturer

Gjennomgående er det svært høy interesse for tradisjonell alpin skisport og i litt mindre grad for langrenn (turgåing), mens interessen for snowboard er nokså beskjeden. Den klassiske alpininteressen står meget sterkt blant svenske og danske skiturister, mens den er mindre uttalt blant briter, nederlendere og tyskere. Langrennsinteressen (turgåing) er meget stor blant briter, nederlendere og tyskere, men noe mer moderat blant svensker og dansker. Også aktivitetsinteressene på en eventuell fremtidig vinterferie i Norge følger denne nasjonsfordelingen. Denne studien viser dermed at skiprofilene er helt ulike på de vintersportsmarkedene som Norge har opparbeidet seg internasjonalt: Både markedsføringen og produktutformingen bør således ta utgangspunkt i dette differensierte mønsteret.

Når det gjelder mer eksotiske aktiviteter, viser undersøkelsen at snøscooterkjøring, hvalsafari og hundesledekjøring har en viss interesse blant de tilreisende, mens reinsdyrsledekjøring og opplevelser av samisk kultur har mer begrenset oppmerksomhet. Et trekk i dette bildet er at mens dansker og svensker synes å ha liten interesse for annet enn skiaktiviteter og i noen grad snøscooterkjøring, er de ikke-nordiske gjestene jevnt over noe mer interessert i andre typer aktiviteter/ opplevelser.

Gode snøforhold er et helt vesentlig beslutningskriterium for praktisk alle de utenlandske skituristene. God atmosfære og service på det oppholdsstedet som velges, er dessuten av sentral betydning for svært mange – dernest følger kvaliteten på skiløyper og nedfarter. Prisen på selve reisen og prisnivået på feriestedet er også vektlagt av mange, men det er likevel bare snaut 30 prosent som oppgir at dette er svært viktig.

Gjennomgående høy grad av tilfredshet med skiferien i Norge, men prisnivået på matservering vurderes som høyt

De aller fleste utenlandske skituristene er ”svært godt” eller ”ganske godt tilfreds” med skiferien i Norge. Spesielt svenske tilreisende utmerker seg med en høy grad av tilfredshet. Prisnivået på mat på serveringssteder er den største anstøtssteinen – halvparten er direkte misfornøyde med prisnivået på serveringstjenestene, og bare 14 prosent finner dette tilfredsstillende. Likeledes vurderes prisnivået på aktivitetene som overveiende lite tilfredsstillende. Alpinbakkene og skiløypene er gjennomgående høyt verdsatt, og denne tilfredsheten med kjerneproduktet forklarer sannsynligvis den generelle tilfredsheten med ferieoppholdet.

Svenske turister er ekstremt fornøyde med alpinbakkenes beskaffenhet på feriestedet, noe som antakelig forklarer deres høye generelle tilfredshet med ferieoppholdet. At alpintilbudet i Norge vurderes som godt, er uten tvil et vesentlig konkurransefortrinn blant svenske skiturister.

Høy grad av gjenbesøk, og klimaendringene antas å ha lite å si for sannsynligheten for å reise på vinterferie til Norge

Bare 15 prosent er førstegangsbesøkende på skiferie i Norge, og de besøkende har i gjennomsnitt vært på denne typen ferie hele åtte ganger tidligere. Flest gjenbesøk finner en blant skituristene fra nabolandene Sverige og Danmark.

Klimaendringene er en trussel mot mange vintersportssteder og kan tenkes å påvirke sannsynligheten for å reise på vinterferie i Norge i tiden fremover. På direkte spørsmål antar de fleste at de forventede klimaendringene trolig vil ha lite å si, men mange er også usikre på dette spørsmålet. Det er imidlertid interessant å merke seg at dette fortoner seg annerledes for skiturister fra Nederland, Tyskland og Storbritannia – i disse segmentene ser klimaendringene i større grad ut til å lede til voksende interesse for å reise på snø- og skiferie i Norge enn det som kan registreres blant gjestene fra nabolandene.

Alpinsegmentet velger de store vintersportsdestinasjonene, mens turgåerne fordeler seg på mange skisteder

Ut fra skiinteressene kan de utenlandske vinterturistene deles inn i alpinspesialister, langrenns-/turspesialister og de som har kombinerte skiinteresser. Vel halvparten av gjestene er kun opptatt av alpine aktiviteter, mens en femdel er bare opptatt av skiturer. En fjerdedel har kombinerte skiinteresser.

Alpinsegmentet er fullstendig dominert av skandinaver, mens langrennsinteressen er til stede blant alle nasjonaliteter og den er relativt sett sterkest blant ikke-nordiske skiturister. Halvparten eller mer av briter og nederlendere kan klassifiseres som rene langrennsspesialister, mens 40 prosent av tyskerne tilhører denne kategorien.

Leid hytte dominerer som overnattingsform blant alpinspesialistene, mens de med entusiasme for langrenn/ turgåing fordeler seg nokså jevnt på leid hytte og hotell. I langrennssegmentet finner vi flere flyreisende og personer som oppholder seg relativt lenge i Norge (7,5 netter), og de er videre gjennomgående eldre enn alpinistene.

I materialet er det ellers slik at tre av fire (74 prosent) alpinspesialister oppsøker de fire store alpindestinasjonene Trysil, Hafjell/ Øyer, Hemsedal og Geilo. Blant turspesialistene er denne andelen kun én av 10 (10 prosent), og de turinteresserte er dessuten spredt utover mange forskjellige oppholdssteder. De som har både alpin- og langrennsinteresserte i reisefølget er i en mellomstilling ettersom seks av 10 (58 prosent) oppsøker de nevnte tunge alpindestinasjonene.

Det ser altså ut til å være en nokså klar segregering i vinterturistmarkedet ettersom alpinspesialistene søker seg til de store alpinsentraene, mens de som kun er interesserte i skiturer velger andre og langt flere mindre destinasjoner. De med kombinerte interesser i reisefølget fordeler seg jevnere på de store og mindre vintersportsstedene (med alpintilbud).

Gjestedøgnforbruket er høyest for alpinspesialistene, noe som skyldes høyere forbruk på reisen i Norge. Antakeligvis skriver dette seg fra utgifter til kjøp av heiskort. Men fordi langrennspecialistene oppholder seg lenger på reisen i Norge enn de øvrige, er deres samlede forbruk per gjest høyest i denne kategorien (for

langrennsspesialistene fra Tyskland, Nederland og Storbritannia er det samlede forbruket per gjest ca kr 7000).

Turgåerne er mindre prisfølsomme og generelt mer tilfredse med oppholdet enn alpinistene

Begge kategorier av skiinteresserte besøkende har relativt lav grad av tilfredshet med prisnivået på aktiviteter og på maten på serveringssteder, men langrennsutøverne er gjennomgående mer tilfredse enn alpinistene. De langrennsinteresserte er noe mindre prisfølsomme enn alpinistene: Mens 84 prosent av alpinspesialistene tillegger prisnivået på feriestedet ganske eller svært stor vekt, er dette tilfelle for 64 prosent av langrennsspesialistene.

Tilfredsheten med kjerneproduktet, alpinbakker og skiløyper, er på den annen side generelt meget høy. Når det gjelder beslutningsgrunnlaget for valg av vinterferiedestinasjon, er det ikke overraskende at alpinistene er opptatt av alpinbakkens beskaffenhet, mens langrennsutøverne er tilsvarende fokusert på løypenettet. Både alpinspesialister og de med kombinerte interesser for alpint og langrenn understreker viktigheten av et stort utvalg av alpinbakker. For de fleste turgåere er alpinanleggene derimot helt uinteressante. På den annen side er løypenettet svært viktig for de utlendingene som har denne aktivitetsorienteringen, og det samme gjelder dem med kombinerte skiinteresser. Også alpinspesialistene er relativt opptatt av at skiløypenettet er godt utviklet.

Det ser altså ut til at de rene langrennsutøverne distanserer seg fra alpintilbudet (de velger også som vi har sett andre oppholdssteder enn de fire store alpindestinasjonene Trysil, Hafjell/ Øyer, Hemsedal og Geilo), mens alpinistene ved siden av det rene alpintilbudet i større grad inkluderer turskiløypene som en del av det tilbudet som forventes på en utbygd skidestinasjon.

En annen interessant observasjon er at det er alpinspesialistene som uttrykker størst interesse for tilbud om snøscooterkjøring, mens dette synes å ha liten appell til rene turgåere. Bak disse tallene kan det også ligge en større potensiell konflikt mellom turinteressene og snøscooterbruk, mens alpinaktivitetene i mindre grad blir direkte berørt av dette (kombinert med en mulig større toleranse for motorisert ferdsel av denne typen). De to segmentene er for øvrig svært stabile i den forstand at eksisterende skiinteresser bekreftes også ved en eventuell senere skiferie i Norge.

To av tre rene turgåere er svært godt fornøyde med ferieopplevelsen mot ca annenhver alpinist. Bildet er likevel generelt positivt ved praktisk talt alle innenfor alle tre skiinteressekategoriene er positive i sin generelle vurdering av vinterferieoppholdet.